Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/442

5.2.2024

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2024/442

z 24. januára 2024

o žiadosti o registráciu európskej iniciatívy občanov s názvom Zákaz konverzných praktík v Európskej únii podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788

[oznámené pod číslom C(2024) 344]

(Iba anglické znenie je autentické)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788 zo 17. apríla 2019 o európskej iniciatíve občanov ([1]), a najmä na jeho článok 6 ods. 2 a 3,

keďže:

(1) Komisii bola 27. novembra 2023 predložená žiadosť o registráciu európskej iniciatívy občanov s názvom Zákaz konverzných praktík v Európskej únii.

(2) Podľa organizátorov je cieľom iniciatívy vyzvať Komisiu, aby „navrhla právne záväzný zákaz konverzných praktík zameraných na LGBTQ+ občanov v Európskej únii“. V iniciatíve sú tieto praktiky vymedzené ako „intervencie zamerané na zmenu, utlmenie alebo potlačenie sexuálnej orientácie, rodovej identity a/alebo rodového prejavu osôb LGTBQ+“. Organizátori sa domnievajú, že by Komisia mala: „navrhnúť smernicu, ktorou by sa konverzné praktiky doplnili do zoznamu európskych trestných činov, a/alebo zmeniť súčasnú smernicu o rovnosti (2008) tak, aby zahŕňala zákaz takýchto praktík“; „presadiť prijatie nezáväzného uznesenia vyzývajúceho na rozsiahly zákaz konverzných praktík“ v Únii a zmeniť smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ ([2]) s cieľom stanoviť takéto minimálne normy pre „obete konverzných praktík“. Organizátori takisto uvádzajú, že všetky členské štáty by mali „zaviesť zákaz konverzných praktík alebo prehodnotiť svoj súčasný postoj“.

(3) V prílohe k iniciatíve sú uvedené ďalšie podrobnosti o predmete, cieľoch a súvislostiach iniciatívy. Uvádza sa v nich, že konverzné praktiky „zahŕňajú rôzne druhy duševných a fyzických manipulácií, psychohypnotických indoktrinácií (verejnosti zvyčajne prezentovaných ako ‚terapie‘), lekárskych a homeopatických intervencií, exorcizmu a iných liečebných postupov, ktorých cieľom je zmeniť sexuálnu orientáciu a rodovú identitu a prejav“. V prílohe sa uvádzajú údaje z viacerých správ, na základe ktorých organizátori vypočítali, že „približne 5 % LGBTQ+ občanov EÚ bolo donútených podstúpiť konverzné praktiky“. Organizátori uvádzajú aj odporúčania týkajúce sa zákazu konverzných praktík, ktoré sa nachádzajú v správe z roku 2023 s názvom „Konverzné praktiky LGBT+ osôb, ([3]) ktorú si vyžiadal Výbor Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci.

(4) Pokiaľ ide o ciele iniciatívy, Komisia by mohla prijať návrh odporúčania Rady, v ktorom vyzve na zákaz konverzných praktík na základe článku 83 ods. 1 a článku 292 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) alebo článku 19 a článku 292 ZFEÚ.

(5) Komisia by tiež mohla navrhnúť opatrenia týkajúce sa konverzných praktík na základe článku 19 ZFEÚ v prípade, že požiadavky tohto ustanovenia budú riadne odôvodnené, a najmä ak konverzné praktiky možno kvalifikovať ako diskrimináciu na základe pohlavia alebo sexuálnej orientácie v zmysle uvedeného ustanovenia.

([1]) Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012 , ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

([3]) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4dddcff4-2450-11ee-94cb-01aa75ed71a1.

(6) Napokon nemožno ani vylúčiť, že by Komisia mohla navrhnúť, aby sa určité nútené konverzné praktiky doplnili do zoznamu trestných činov EÚ na základe článku 83 ods. 1 ZFEÚ v prípade, že požiadavky tohto ustanovenia budú riadne odôvodnené, a najmä ak by sa takéto konverzné praktiky mohli považovať za „obzvlášť závažnú trestnú činnosť s cezhraničným rozmerom vyplývajúcim z povahy alebo dôsledkov takýchto trestných činov alebo z osobitnej potreby bojovať proti nim na spoločnom základe“.

(7) Pokiaľ ide o stanovenie minimálnych noriem v oblasti práv, podpory a ochrany obetí konverzných praktík, Komisia by mohla navrhnúť zmeny smernice 2012/29/EÚ o právach obetí na základe článku 82 ods. 2 ZFEÚ.

(8) Z uvedených dôvodov sa Komisia domnieva, že žiadna časť iniciatívy nie je zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv.

(9) Týmto záverom nie je dotknuté posúdenie toho, či by v tomto prípade boli splnené konkrétne hmotnoprávne podmienky, za ktorých Komisia môže konať, vrátane dodržania zásad proporcionality a subsidiarity a zlučiteľnosti so základnými právami.

(10) Skupina organizátorov poskytla primerané dôkazy o tom, že spĺňa požiadavky stanovené v článku 5 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2019/788, a určila kontaktné osoby v súlade s článkom 5 ods. 3 prvým pododsekom uvedeného nariadenia. V súlade s článkom 5 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2019/788 bol osobitne na účely riadenia tejto iniciatívy zriadený právny subjekt.

(11) Iniciatíva nepredstavuje zjavné zneužitie práva, nie je zjavne neopodstatnená ani šikanujúca, ani nie je zjavne v rozpore s hodnotami Únie uvedenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii či s právami zakotvenými v Charte základných práv Európskej únie.

(12) Iniciatíva s názvom Zákaz konverzných praktík v Európskej únii by sa preto mala zaregistrovať.

(13) Záver, že podmienky registrácie podľa článku 6 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/788 sú splnené, neznamená, že Komisia akýmkoľvek spôsobom potvrdzuje vecnú správnosť obsahu iniciatívy, za ktorú nesie výlučnú zodpovednosť skupina organizátorov iniciatívy. Obsah iniciatívy vyjadruje len názory skupiny organizátorov a v žiadnom prípade ho nemožno považovať za vyjadrenie názorov Komisie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Európska iniciatíva občanov s názvom Zákaz konverzných praktík v Európskej únii sa registruje.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené skupine organizátorov iniciatívy občanov s názvom Zákaz konverzných praktík v Európskej únii, ktorú ako kontaktné osoby zastupujú Mattéo GARGUILO a Robin NOËL.

V Bruseli 24. januára 2024

Za Komisiu
Věra JOUROVÁ
podpredsedníčka